

Odbor sociálních věcí	Poskytovatelé Odlehčovacích služeb zařazených do pilotního programu Zlínského kraje pro roky 2019-2020
------------------------------	--

Datum	Vyřizuje	Číslo jednací	Spisová značka
2. května 2019	Mgr. Šárka Vrbková	KUZL 28748/2019	

Metodické doporučení č. 2/2019 – Metodika pro sledování účelnosti a efektivity odlehčovacích služeb financovaných v rámci Programu pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje k zajištění odlehčovacích služeb na území Zlínského kraje pro rok 2019 a 2020 (dále jen „Program“)

Od 1. 1. 2019 byl spuštěn pilotní Program, jehož účelem je finanční podpora reálných a nedostatečně uspokojených potřeb osob, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Cílem je, aby prostřednictvím této sociální služby byl pečující fyzické osobě umožněn nezbytný odpočinek.

Ve vyhlášeném Programu a ve Výzvě k podávání žádostí, které byly Radou ZK schváleny dne 17. 9. 2018, byly zveřejněny požadavky na poskytovatele odlehčovacích služeb.

Poskytovatelé, kteří podmínky výzvy naplnili, byli v rámci tohoto programu podpořeni a zařazeni do Dočasné sítě.

Zlínský kraj se v rámci pilotního programu také zavázal, že bude u podpořených odlehčovacích služeb sledovat účelnost a efektivitu využití těchto služeb.

Sledování účelnosti a efektivity sociálních služeb. Jedná se zejména o sledování:

1. Naplnění nastavených indikátorů pro daný druh služby
2. Uživatelů ve službě

POBYTOVÉ ODLEHČOVACÍ SLUŽBY- Sledování účelnosti a efektivity

1. Naplnění indikátorů u pobytových služeb

Počet jednotek sociální služby, indikátor a kritéria pro následné hodnocení pobytové služby sociální péče za rok 2019 a 2020

Druh sociální služby	Počet jednotek sociální služby	Indikátor	Kritérium	
			Podíl uživatelů v III. a IV. stupni PnP	Obložnost
Odlehčovací služby – pobytové	Počet lůžek	Počet lůžkodnů/rok *	60 %**	70 %

* **Rok** = období, na které je uzavřena Veřejnoprávní smlouva, příp. vydáno Rozhodnutí.

** **Podíl uživatelů ve III. a IV. stupni PnP** se v rámci hodnocení sociálních služeb nesleduje.

Hodnoty indikátorů má každý poskytovatel uvedený ve Veřejnoprávní smlouvě s ohledem na počet jednotek sociální služby.

Uživatelé ve službě

a) Délka pobytu u jednoho uživatele – max. 120 dnů v roce

K naplnění této podmínky je nutné sledovat uživatele ve službě, kteří pobytovou odlehčovací službu využívají. U každého uživatele je nutné vyjít z jeho individuálních potřeb a službu nastavit dle jejich zmapování, včetně celkové nepříznivé sociální situace. Z hlediska naplnění účelu sociální služby, je poskytnout sociální službu uživateli **na omezenou dobu, aby si pečující osoba mohla odpočinout, a poté pokud možno péči o uživatele mohla znovu převzít v domácím prostředí.**

Předpokládáme, že omezenou dobou je zpravidla délka (v případě pobytové formy odlehčovací služby) max. 3 měsíce v rámci jednoho pobytu. Opakovaná možnost využít službu jedním uživatelem během sledovaného období je připuštěna a v součtu by neměla přesáhnout 120 dní v kalendářním roce. Tuto podmínku musí splnit minimálně 80 % klientů, tzn., že minimálně 80 % klientů nevyužije sociální službu více než 120 dní v kalendářním roce v součtu. Dodržení této podmínky je nutné pro splnění účelu finanční podpory tohoto Programu.

Délka pobytu u jednoho uživatele bude ze strany Zlínského kraje sledována.

b) Sledování skladby uživatelů ve vztahu k nepříznivé sociální situaci

Předpoklad naplnění tohoto ukazatele bude v rámci služby sledován. Bude sledováno, jaké osoby do služby přicházejí, zda se jedná o osoby, o které je běžně pečováno v přirozeném prostředí, kdo běžně tuto péči zajišťuje. Cílem je, aby byl dodržen účel odlehčovací služby, kdy jsou odlehčovací služby poskytovány osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí a je cílem služby umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.

Tuto podmínku musí splnit minimálně **80 % uživatelů služby. Tzn., že minimálně 80 % uživatelů musí být osobami, o které je běžně pečováno v přirozeném prostředí, a odlehčovací službu využije na omezenou dobu, aby si pečující osoba mohla odpočinout, a poté pokud možno péči o uživatele znovu převzala v domácím prostředí.**

Naplnění tohoto ukazatele bude ze strany Zlínského kraje sledováno.

Ke sledování účelnosti je nutné, aby poskytovatelé vedli průkaznou evidenci, ze které bude zřejmé, jací uživatelé odlehčovací služby využívají.

U pobytové služby je nutné sledovat:

- Uživatele (dle přidělených čísel ze strany poskytovatele služby) – Každý uživatel dostane v sociální službě své číslo, v případě, že službu využije opakovaně, je v evidenci již vykazován pod stejným přiděleným číslem.
- Cílovou skupinu - poskytovatel uvede, zda se jedná o seniora, osobu se zdravotním postižením.
- Délku pobytu uživatele ve službě (ve dnech) – poskytovatel vyplní počet dnů, kdy byl uživatel ve službě.
- Od kdy – do kdy uživatel službu využil (přesné data využití služby) – poskytovatel uvede, přesné datum u uživatele, kdo do služby přišel a kdy ze služby odešel.
- Odkud uživatel do služby přišel (domácnost vlastní, domácnost rodiny, nemocnice) – poskytovatel uvede informaci získanou ze sociálního šetření. Tedy informaci, odkud klient do služby nastupuje – zda se jedná o jeho domácnost, případně domácnost rodinného příslušníka, zdravotnické zařízení aj.
- Kam uživatel ze služby odešel – poskytovatel uvede informaci, kterou získá z rozhovoru s klientem, případně s rodinou. Napíše místo, kam klient ze služby odchází (např. vlastní domácnost, domácnost rodinného příslušníka, zdravotnické zařízení, pobytová sociální služby (Domov pro seniory, Domov se zvláštním režimem aj.). Pokud pracovník tuto informaci nezjistí, uvede „nezjištěno“.

Přílohou č. 1 této metodiky je Monitorovací list.

Vyplnění monitorovacího listu je podmínkou pro vyhodnocení Efektivity sociálních služeb (Program, článek III, odstavec 2). Poskytovatelé jsou povinni vyplnit Monitorovací list dle struktury určené odborem sociálních věcí KUZK.

Vyplněný **Monitorovací list** jsou poskytovatelé povinni odevzdat společně s Výkazem služby za skutečnost dle Programu, článek XIX, odstavec 13.

AMBULANTNÍ ODLEHČOVACÍ SLUŽBY - Sledování účelnosti a efektivity

1. Naplnění indikátorů u ambulantní služby

Počet jednotek sociální služby, indikátor a kritéria pro následné hodnocení ambulantní služby sociální péče za rok 2019 a 2020

Druh sociální služby	Počet jednotek sociální služby	Indikátor	Kritérium
		Celkový počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/rok*	Minimální počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/den
Odlehčovací služby – ambulantní	Počet průměrných přepočtených úvazků PP	660	3,0

** Pro rok 2019 a 2020 je roční hodnota počtu odpracovaných dnů pracovníkem v přímé péči 220 dnů (tj. 251 pracovních dnů roku 2019 bez svátků minus 3 dny vzdělávání dle §§ 111 a 116 zákona o sociálních službách minus 20 dnů dovolené minus 8 dnů průměrné pracovní neschopnosti (3%) = 220 dnů). V případě, že sociální služba bude poskytována kratší období než kalendářní rok, bude roční hodnota počtu odpracovaných dnů pracovníkem v přímé péči alikvotně krácena, tj. 1/12 za každý započatý kalendářní měsíc poskytované sociální služby.*

Hodnoty indikátorů má každý poskytovatel uvedeny ve Veřejnoprávní smlouvě s ohledem na počet jednotek sociální služby. Nutno vést průkaznou evidenci ve službě.

2. Uživatelé ve službě - Sledování skladby uživatelů ve vztahu k nepříznivé sociální situaci

Bude sledováno, jaké osoby do služby přicházejí, zda se jedná o osoby, o které je běžně pečováno v přirozeném prostředí, kdo běžně tuto péči zajišťuje. Cílem je, aby byl dodržen účel odlehčovací služby, kdy jsou odlehčovací služby poskytovány osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí a je cílem služby umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.

Omezení doby poskytování služby nebylo ze strany Zlínského kraje u této formy stanoveno. U každého uživatele je nutné vyjít z jeho individuálních potřeb a službu nastavit dle jejich zmapování, včetně celkové nepříznivé sociální situace. Přesto je však snahou ZK získat přehled o tom, jakým uživatelům jsou odlehčovací služby ambulantní poskytovány.

Ke sledování účelnosti je nutné, aby poskytovatelé vedli průkaznou evidenci, ze které bude zřejmé, jací uživatelé ambulantní odlehčovací služby využívají.

U ambulantní služby je nutné sledovat:

- Uživatele (dle přidělených čísel ze strany poskytovatele služby) - Každý uživatel dostane v sociální službě své číslo, v případě, že službu využije opakovaně, je v evidenci již vykazován pod stejným přiděleným číslem.
- Cílovou skupinu – poskytovatel uvede, zda se jedná o seniora, osobu se zdravotním postižením.
- Kdo jinak péči o tuto osobu v domácím prostředí zajišťuje - poskytovatel vyplní, kdo péči o osobu zajišťuje - rodina, přátelé, jiná terénní sociální služba aj.)
- Formu služby - poskytovatel vyplní, jakou formu služby uživatel využil - terénní či ambulantní.
- Počet dnů využití služby za kalendářní rok - poskytovatel vyplní počet dnů v kalendářním roce, kdy uživatel službu využil.
- Počet hodin přímé péče (dle Metodiky pro vykazování pro druh služby odlehčovací služby) - poskytovatel vyplní počet hodin přímé péče danému uživateli sociální služby za dobu poskytování sociální služby ve sledovaném období.

Přílohou č. 1 této metodiky je Monitorovací list.

Vyplnění monitorovacího listu je podmínkou pro vyhodnocení Efektivity sociálních služeb (Program, článek III, odstavec 2). Poskytovatelé jsou povinni vyplnit Monitorovací list dle struktury určené odborem sociálních věcí KUZK.

Vyplněný **Monitorovací list** jsou poskytovatelé povinni odevzdat společně s Výkazem služby za skutečnost dle Programu, článek XIX, odstavec 13.

TERÉNNÍ ODLEHČOVACÍ SLUŽBY - Sledování účelnosti a efektivity

1. Naplnění indikátorů u terénní služby

Počet jednotek sociální služby, indikátor a kritéria pro následné hodnocení terénní služby sociální péče za rok 2019 a 2020

Druh sociální služby	Počet jednotek sociální služby	Indikátor	Kritérium
		Celkový počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek PP/rok*	Minimální počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek PP/den
Odlehčovací služby – terénní	Počet průměrných přepočtených úvazků PP	990	4,5

** Pro rok 2019 a 2020 je roční hodnota počtu odpracovaných dnů pracovníkem v přímé péči 220 dnů (tj. 251 pracovních dnů roku 2019 bez svátků minus 3 dny vzdělávání dle §§ 111 a 116 zákona o sociálních službách minus 20 dnů dovolené minus 8 dnů průměrné pracovní neschopnosti (3%) = 220 dnů). V případě, že sociální služba bude poskytována kratší období než kalendářní rok, bude roční hodnota počtu odpracovaných dnů pracovníkem v přímé péči alikvotně krácena, tj. 1/12 za každý započatý kalendářní měsíc poskytované sociální služby.*

Podrobné hodnoty indikátorů má každý poskytovatel uvedený ve Veřejnoprávní smlouvě s ohledem na počet jednotek sociální služby.

2. Uživatelé ve službě - Sledování skladby uživatelů ve vztahu k nepříznivé sociální situaci

Bude sledováno, jaké osoby službu využívají, zda se jedná o osoby, o které je běžně pečováno v přirozeném prostředí, kdo běžně tuto péči zajišťuje. Cílem je, aby byl dodržen účel odlehčovací služby, kdy jsou odlehčovací služby poskytovány osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí a je cílem služby umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.

Omezení doby poskytování služby nebylo ze strany Zlínského kraje u této formy stanoveno. U každého uživatele je nutné vyjít z jeho individuálních potřeb a službu nastavit dle jejich zmapování, včetně celkové nepříznivé sociální situace. Přesto je však snahou ZK získat přehled o tom, jakým uživatelům jsou odlehčovací služby terénní poskytovány.

Ke sledování účelnosti je nutné, aby poskytovatelé vedli průkaznou evidenci, ze které bude zřejmé, jací uživatelé terénní odlehčovací služby využívají.

U terénní služby je nutné sledovat:

- Uživatele (dle přidělených čísel ze strany poskytovatele služby) - Každý uživatel dostane v sociální službě své číslo, v případě, že službu využije opakovaně, je v evidenci již vykazován pod stejným přiděleným číslem.
- Cílovou skupinu – poskytovatel uvede, zda se jedná o seniora, osobu se zdravotním postižením.
- Kdo jinak péči o tuto osobu v domácím prostředí zajišťuje - poskytovatel vyplní, kdo péči o osobu zajišťuje - rodina, přátelé, jiná terénní sociální služba aj.).
- Formu služby - poskytovatel vyplní, jakou formu služby uživatel využil - terénní či ambulantní.

- Počet dnů využití služby za kalendářní rok - poskytovatel vyplní počet dnů v kalendářním roce, kdy uživatel službu využil.
- Počet hodin přímé péče (dle Metodiky pro vykazování pro druh služby odlehčovací služby) - poskytovatel vyplní počet hodin přímé péče danému uživateli sociální služby za dobu poskytování sociální služby ve sledovaném období.

Přílohou č. 1 této metodiky je Monitorovací list.

Vyplnění monitorovacího listu je podmínkou pro vyhodnocení Efektivity sociálních služeb (Program, článek III, odstavec 2). Poskytovatelé jsou povinni vyplnit Monitorovací list dle struktury určené odborem sociálních věcí KUZK.

Vyplněný **Monitorovací list** jsou poskytovatelé povinni odevzdat společně s Výkazem služby za skutečnost dle Programu, článek XIX, odstavec 13.

Poskytovatelé zařazení do Pilotního Programu pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje k zajištění odlehčovacích služeb na území Zlínského kraje pro rok 2019 a 2020, mají se Zlínským krajem uzavřeny Veřejnoprávní smlouvy.

Součástí těchto smluv jsou rovněž ustanovení o povinnostech předkládat Rozpočty za jednotlivá čtvrtletí, včetně termínů pro dodání Vyúčtování a Výkazů a případných Protokolů o inspekcích. Blíže jsou termíny uvedeny v Programu pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje k zajištění odlehčovacích služeb na území Zlínského kraje pro rok 2019 a 2020 (odkaz: <https://www.kr-zlinsky.cz/vyzva-k-podani-zadosti-poskytovatelu-socialnich-sluzeb-o-financni-podporu-z-rozpoctu-zlinskeho-kraje-k-zajisteni-odlehcovacich-sluzeb-na-uzemi-zlinskeho-kraje-pro-rok-2019-a-2020-cl-4441.html>).

Povinností poskytovatelů sociálních služeb je mimo jiné také dodržovat Metodiku pro výkaznictví v aplikaci KISSoS pro druh služby: Odlehčovací služby. V rámci této metodiky jsou poskytovatelé zařazení do Programu také povinni vykazovat specifická data:

Přehled sledovaných dat

UKAZATEL	FORMA	KÓD
Počet hodin strávených v přímé péči (bez cesty)	všechny	SHE
Počet hodin přímé práce se zájemcem o službu	všechny	SGA
Počet hodin přímé práce s uživatelem služby	všechny	SGB
Počet uživatelů	všechny	SUB
Celkový čas podpory nezávislého odborníka	všechny	SSE
Počet hodin strávených na cestě (k uživateli a od uživatele)	všechny	SHF
Počet hodin strávených v přímé péči (včetně cesty)	všechny	SHG
Intervence - individuální (pobytová forma)	pobytová	SIZ
Počet žadatelů zařazených v evidenci odmítnutých žadatelů z kapacitních důvodů k 31. 12.	pobytová	SZC
Počet lůžek	pobytová	SLA

UKAZATEL	FORMA	KÓD
Počet lůžkodnů	pobytová	SLB
Maximální možný počet lůžkodnů	pobytová	SLH
Kontakt – návštěvnost	ambulantní	SKT
Intervence – individuální	ambulantní	SIA
Počet žadatelů zařazených v evidenci odmítnutých žadatelů z kapacitních důvodů za sledované období	ambulantní	SZA
Maximální kapacita v daný okamžik	ambulantní	SMA
Časový rozsah poskytování služby	ambulantní	CRPS
Kontakt	terénní	SKJ
Intervence – individuální	terénní	SIA
Počet žadatelů zařazených v evidenci odmítnutých žadatelů z kapacitních důvodů za sledované období	terénní	SZA

Metodika blíže popisuje obsah a definice sledovaných ukazatelů ve službě. Poskytovatel je povinen se touto metodikou řídit. Metodika je dostupná na úvodní straně webové aplikace KISSoS www.kissos.cz.

Dalšími podmínkami, které poskytovatelé musí naplnit, jsou skutečnosti uvedené v rámci Programu pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje k zajištění odlehčovacích služeb na území Zlínského kraje pro rok 2019 a 2020. Dostupný na stránkách kraje: <https://www.kr-zlinsky.cz/vyzva-k-podani-zadosti-poskytovatelu-socialnich-sluzeb-o-financi-podporu-z-rozpoctu-zlinskeho-kraje-k-zajisti-odlehčovacích-sluzeb-na-uzemi-zlinskeho-kraje-pro-rok-2019-a-2020-cl-4441.html>.

Hodnocení sociálních služeb:

Odlehčovací služby zařazené do pilotního programu a zařazené do Dočasné sítě, budou hodnoceny jako všechny sociální služby financované z veřejných zdrojů, a to dle platných kritérií hodnocení vyplývající z procesu Hodnocení sociálních služeb uvedeného ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2020 – 2022.

Upozornění pro služby, které mají v rámci jednoho ID část kapacity v Základní síti a dále část kapacity hrazenou z pilotního Programu pro odlehčovací služby:

1. Poskytovatel takovéto sociální služby vést účetnictví tak, aby samostatně a odděleně (např. analytické účty, účetní střediska, zakázky) sledoval výnosy a náklady za poskytované sociální služby v rozsahu základních činností a své ostatní činnosti (fakultativní, nájmy, prodej atd.), a byl schopen jednoznačně prokázat, ze kterých výnosů byly financovány jednotlivé druhy nákladů související s poskytovanými sociálními službami v rozsahu základních činností, a to ve formě a struktuře stanovené Odborem sociálních věcí KÚZK.
2. V rámci výkaznictví KISSoS, budou ukazatele vykazovány pod jedním ID a služba bude hodnocena za jeden celek. Avšak indikátory (případně včetně dalších údajů - kapacit), které budou vykazovány v rámci poskytnuté finanční podpory Programu, musí být viditelně, jednoznačně a zřetelně označeny pro účely kontroly, a to textem „Zajištění odlehčovacích služeb“. Vykazování indikátorů musí být pro účely kontroly nezaměnitelné s vykazováním indikátorů v rámci jakéhokoliv jiného způsobu poskytování finanční podpory.

Vyhodnocení služeb zařazených do pilotního programu:

- V průběhu realizace pilotu budou odlehčovací služby vyhodnoceny dle nastavených platných hodnotících parametrů pro služby v Základní a Dočasné síti.
- Pro zařazení odlehčovacích služeb z Dočasné sítě do Základní sítě bude vyhlášena mimořádná výzva dle nastavených podmínek.

Poskytovatelé sociálních služeb druhu Odlehčovací služby zařazení do programu jsou povinni se řídit:

- Programem pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje k zajištění odlehčovacích služeb na území Zlínského kraje pro rok 2019 a 2020
- Veřejnoprávní smlouvou, kterou má poskytovatel uzavřeno se Zlínským krajem
- Touto Metodikou pro sledování účelnosti a efektivity odlehčovacích služeb financovaných v rámci Programu pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje k zajištění odlehčovacích služeb na území Zlínského kraje pro rok 2019 a 2020
- Metodikou pro vykazování specifických sad podle jednotlivých druhů sociálních služeb pro aktuálně platný kalendářní rok
- Metodikou pro vykazování vstupních dat pro aktuálně platný kalendářní rok

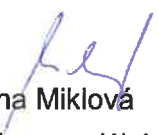
Kontrola:

- U všech služeb zařazených do pilotního programu bude provedena kontrola během doby trvání pilotního programu.
- Součástí kontroly bude rovněž kontrola účelu dle článku III. Programu.

Příloha: Monitorovací listy

S pozdravem

Mgr. Helena Miklová
vedoucí odboru sociálních věcí

Poskytovatel

ID služby

Název služby ambulantní, terénní

Kapacita služby (dle podpořené kapacity)

kdo jinak péči o tuto osobu v
domácím prostředí zajišťuje
(rodina, přátelé, jiná sociální
služba aj.)

Počet dnů využití služby počet hodin přímé péče
za kalendářní rok (dle Metodiky KISSoS)

Pořadí uživatelů Číslo uživatele Cílová skupina

forma služby

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Komentář:

Každý uživatel bude mít své číslo (nejde o pořadové číslo) V případě, že klient službu využije během roku opakovaně, bude v tabulce uveden již pod svým číslem, které mu bylo ze strany poskytovatele přiděleno.

Poskytovatel
ID služby
Název služby
Forma poskytování pobyťová
Kapacita služby (dle podpořené kapacity)

odkud uživatel do služby
přišel (domácnost vlastní,
domácnost rodiny,
nemocnice) kam uživatel ze služby
odešel

od kdy- do kdy službu
uživatel využil (přesné data
využití služby)

Délka pobytu ve dnech

Cílová skupina

Číslo uživatele

Poradí uživatelů

- služby
- 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.
 - 6.

Komentář:

Každý uživatel bude mít své číslo (nejde o pořadové číslo) V případě, že klient službu využije během roku opakovaně, bude v tabulce uveden již pod svým číslem, které mu bylo ze strany poskytovatele přiděleno.

